

به نام آرام بخش دلها دین و زندگی دهم

درس دوم

پرپرواز

تهیه و تنظیم: مجید واله

شناخت خود

رشد و کمال

نیازمند گام برداشتن به سوی هدف است

اولین گام در این حرکت

شناخت خداست

شناخت دو بعد دارد

۱- شناخت سرمایه ها

۲- شناخت موانع

سرمایه های انسان

- ۱- عقل و خرد
- ۲- اختیار و اراده
- ۳- گرایش به نیکبها و تنفر از بدیها
- ۴- نفس لوامه
- ۵- وجود پیامبران
- ۶- فطرت خداجوی و خداشناسی

پروردگار به ما نیروی عنایت کرده تا با ان
بیندیشیم و مسیر درست زندگی را از راه
های غلط و خوب و بد را تشخیص دهد.

نتایج تعقل در قرآن

- ۱- تشخیص مسیر درست زندگی از راه های غلط
- ۲- تشخیص خوب از بد
- ۳- دریافت حقایق و دوری از جهل و نادانی
- ۴- رهایی از عذاب دوزخ
- ۵- ایجاد وحدت و همدلی
- ۶- اهمیت دادن به واجبات دینی و عبادات مثل نماز

فطرت خداجویی و خداشناسی (سرشت خدا آشنا)

گریش و میل درونی همه انسانها به سوی خداست.

هر کس به خودشناسی یا جهان شناسی میرسد محبت
خدا را در دل خود احساس و خداوند را در همه چیز و
همه زمان میبیند.

غفلت ها سبب دوری ما از خداوند و فراموشی یاد او می
باشد.

گرایش به نیکها و تنفر از بدیها

و نَفْسٍ وَّ مَا سَوَّاهَا (۷)

فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا (۸)

و سوگند به نفس و آن که نیکویش بیافریده (۷)

سپس بدیها و پرهیزگاریهایش را به او الهام کرده (۸)

خدای متعال شناخت خوبی و نیکی و گرایش به آن و شناخت
بدی و زشتی و بیزاری از آن را در ما قرار داد تا به خیر و نیکی
رو آوریم و از گناه و زشتی پرهیزیم.

قدرت اختیار و انتخاب

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا

ما به حقیقت راه (حق و باطل) را به او نمودیم حال خواهد
(هدایت پذیرد و) شکر (این نعمت) گوید و خواهد (آن نعمت
را) کفران کند

خداوند ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت
خویش قرارداد سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما
نشان داد تا خود راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری
کنیم.

نفس لوامه

وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ.

و قسم به نفس پر حسرت و ملامت (یعنی نفس انسان که در قیامت خود را بر تقصیر و گناه بسیار ملامت کند و حسرت خورد). [جواب قسم محذوف است، یعنی به اینها سوگند می‌خورم که آدمیان را در روز قیامت برخوایم انگیزد اگر انسان به یکی از گناهان آلوده شود، خود را سرزنش و ملامت میکند و در اندیشه جبران بر می‌آید. (وجدان)

خداوند پیامبران را با کتاب اسمانی
فرستاد تا بشر را به سوی سعادت
رهنمون کنند و در پیمودن راه حق
کمک کنند.

تفاوت هدف انسان با حیوان

هدف و مسیر باید متناسب با سرمایه افراد باشد
سرمایه های انسان برتر و بیشتر از حیوانات است
پس هدف و مسیرش با انها فرق میکند
لذا نباید به هدفهای حیوانی مشغول و قانع شود.

موانع رسیدن به هدف

۱- عامل درونی (نفس اماره)

میل سرکشی که در درون انسان طغیان میکند و او را به گناه فرا میخواند.

حضرت علی (ع):

دشمن ترین دشمن تو همان نفسی است که در درون توست.

۲- عامل بیرونی (شیطان)

موجودی که خود را برتر از انسان میداند

قسم خورده انسان را گمراه کند

کارش وسوسه کردن است و تسلطی بر انسان ندارد.

گفت و گوی شیطان با جهنمیان

خداوند به شما وعده حق داد اما من به شما وعده ای
دادم و خلاف آن عمل کردم. البته من بر شما تسلطی
نداشتم و فقط شما را به گناه دعوت کردم. این
خودتان بودید که دعوت مرا پذیرفتید. امروز خود را
سرزنش کنید نه مرا. نه من میتوانم به شما کمکی کنم
و نه شما میتوانید مرا نجات دهید.

علت خروج شیطان از بهشت

چون فرمان خدا را بر سجده بر انسان اطاعت نکرد.
برخی آدمیان که در برابر خدا سجده نمیکنند حلقه ی بندگی
شیطان به گردن می آویزند. پیامبر اکرم فرمود: خداوند به
چنین انسان هایی خطاب میکند: من به خاطر تو شیطان را
ترد کردم اما تو او را دوست خود گرفتی و به اطاعت او در
آمدی.

حضرت مهدی (عج) میفرمایند:

هیچ چیز مانند نماز بینی شیطان را به خاک نمی مالد.